

Protection & Advocacy, Inc.

SACRAMENTO LEGAL OFFICE

100 Howe Avenue, Suite 235 North, Sacramento, CA 95825-8202

Telephone: (916) 488-9950 Fax: (916) 488-9960

Toll Free/TTY/TDD: (800) 776-5746

Note: When this memorandum was originally published, we were known as Protection & Advocacy, Inc. (PAI). In October 2008, we changed our name from PAI to Disability Rights California.

THÔNG TƯ

GỬI: Những Thành Phần Quan Tâm
 TỪ: Protection & Advocacy, Inc.
 V/V: Nộp Đơn Đòi Chính Quyền Bồi Thường Theo Đạo Luật Bồi Thường
 Lầm Lỗi Dân Sự California (Filing Claims Against the Government
 Under the California Tort Claims Act)
 DATE: 23 Tháng Tám, 2001

1. Mở Đầu

Tại California, trước khi quý vị có thể khởi kiện một thực thể công (một thực thể chính quyền tiểu bang, quận hoặc địa phương) hoặc một nhân viên chính quyền để đòi bồi thường tài chánh, trước hết quý vị phải nộp **đơn đòi bồi thường** theo đúng các điều kiện của Đạo Luật Bồi Thường Lầm Lỗi Dân Sự California. Các đoạn 810-996.6 của Bộ Luật Chính Quyền (Gov't) California. Với một số rất ít trường hợp ngoại lệ, **quý vị không được khởi kiện đòi bất cứ thực thể chính quyền nào bồi thường tài chánh nếu chưa nộp đơn đòi bồi thường trong thời hạn sáu tháng.** Vì vậy, dù quý vị bị chính quyền gây thương tích, và hiện không có ý định khởi kiện, quý vị vẫn nên nghĩ đến việc nộp đơn đòi bồi thường để bảo vệ các quyền của mình và để ngỏ các giải pháp chọn lựa sau này.

Đạo Luật Bồi Thường Lầm Lỗi Dân Sự California ấn định thủ tục quý vị phải theo đúng khi nộp đơn đòi chính quyền bồi thường tài chánh. Thông tư này nêu những phần quan trọng nhất của Đạo Luật. Thông tư này được dựa trên các đạo luật hiện hành vào lúc soạn thông tư, mà dĩ nhiên, các luật này có thể thay đổi. Ngoài ra, tùy theo loại kiện, có thể áp dụng các thủ tục và thời hạn khác. **Chúng tôi đề nghị quý vị nên nói chuyện với một luật sư chuyên về lãnh vực luật liên hệ (thí dụ, thương tích cá nhân hoặc hành nghề y khoa bất cẩn) để biết chi tiết cụ thể về các trường hợp quý vị có thể đòi bồi thường và thời hạn.**

2. Khi nào cần nộp đơn đòi bồi thường

Quý vị có thể kiện chính quyền vì nhiều lý do khác nhau. Một số lý do có thể là có một thực thể chính quyền nào đó đã vi phạm quyền của quý vị, hoặc gây thiệt mạng, thương tích thân thể, hoặc thiệt hại tài sản. Nếu chính quyền gây thương tích cho quý vị, loại thương tích này được gọi là “lầm lỗi.” Người nộp “đơn đòi bồi thường lầm lỗi,” thường là người bị thương tích, được gọi là “người đòi bồi thường.” Trong đa số trường hợp, quý vị, trong cương vị người đòi bồi thường, phải nộp đơn đòi bồi thường lầm lỗi dân sự nếu quý vị muốn thực thể chính quyền đó phải trả tiền hoặc “bồi thường.” Bộ Luật Chính Quyền các đoạn 905, 905.2.

3. Ai có thể nộp đơn đòi bồi thường

Quý vị có thể nộp đơn đòi một thực thể chính quyền phải bồi thường cho chính mình hoặc cho người khác bị thương tích. Bộ Luật Chính Quyền các đoạn 910, 910.2. “Thương tích” không phải chỉ là thương tích cá nhân, mà còn là cả thiệt hại tài sản cá nhân (vật sở hữu) và trường hợp vi phạm các quyền được bảo vệ.

4. Làm thế nào để nộp đơn đòi bồi thường

Quý vị có thể nộp đơn trực tiếp cho hội đồng quản trị hoặc thư ký của một **thực thể hoặc nhân viên chính quyền quận hoặc địa phương** để đòi thực thể đó bồi thường. Quý vị có thể đích thân đến nộp đơn hoặc gửi qua đường bưu điện. Bộ Luật Chính Quyền đoạn 915(a).

Quý vị có thể nộp đơn với Hội Đồng Kiểm Soát Tiểu Bang (SBC) để đòi **tiểu bang hoặc một cơ quan hoặc nhân viên của tiểu bang** bồi thường, bằng cách giao tay đến bất cứ văn phòng địa phương nào của SBC hoặc gửi qua đường bưu điện đến trụ sở chính. Bộ Luật Chính Quyền đoạn 915(b). Địa chỉ trụ sở chính của SBC tại Sacramento là:

State Board of Control
Government Claims Branch
P.O. Box 3035
Sacramento, CA 95812-3035.
(916) 323-3564 (voice)
(916) 323-5768 (fax)

Quý vị có thể xin đơn đòi bồi thường bằng cách gọi cho SBC tại số điện thoại miễn phí 1-800-955-0045, hoặc quý vị có thể đến lấy mẫu đơn này tại web site của SBC ở địa chỉ www.boc.cahwnet.gov/GovClms.htm.

Nếu quý vị đích thân giao tay đơn đòi bồi thường, ngày nộp đơn sẽ là ngày giao đơn. Nếu gửi qua đường bưu điện, ngày nộp đơn sẽ là ngày gửi thư - không phải ngày cơ quan nhận được đơn.

Nếu quý vị quyết định gửi đơn qua đường bưu điện, chúng tôi đề nghị quý vị nên **gửi thư bảo đảm có biên nhận hồi báo**. Một số thực thể chính quyền có đơn đòi bồi thường riêng của họ. Quý vị có thể liên lạc với họ để xin đơn đó. Miễn là quý vị kèm theo tất cả các chi tiết cần thiết (xem dưới đây), thì quý vị không cần phải dùng đơn riêng của thực thể đó.

5. Nội dung đơn đòi bồi thường

Theo đoạn 910 của Bộ Luật Chính Quyền, đơn đòi một thực thể chính quyền bồi thường phải có các chi tiết sau:

- A. Tên quý vị (tên đương đơn) và địa chỉ gửi thư qua đường bưu điện;
- B. Địa chỉ gửi thư qua đường bưu điện để quý vị nhận thông báo;
- C. Ngày, nơi chốn, và trường hợp xảy ra khiến quý vị đòi bồi thường (tức là nói rõ nội vụ xảy ra như thế nào và quý vị bị thương như thế nào);
- D. Nêu tổng quát về thương tích, thiệt hại, hoặc mất mát;
- E. Tên của (các) nhân viên chính quyền gây thương tích, nếu biết;
- F. Nếu số tiền là dưới \$10,000, ghi số tiền đòi bồi thường (gồm cả phần ước tính về thương tích sau này) và căn bản tính ra số tiền đó; và
- G. Nếu số tiền là trên \$10,000, quý vị không cần phải ghi một số tiền nhất định trong đơn. Tuy nhiên, quý vị phải cho biết là vụ này có phải là một “vụ dân sự giới hạn” hay không. Bộ Luật Chính Quyền đoạn 910(f) và Bộ Luật Thể Thức Dân Sự California các đoạn 85, 86.

Một vụ có phải là “vụ dân sự giới hạn” hay không là tùy vào số tiền quý vị đòi bồi thường và những gì khác quý vị yêu cầu thực thể chính quyền phải làm. Nói chung, một vụ dân sự giới hạn là khi số tiền quý vị đòi bồi thường **dưới \$25,000** (không kể lệ phí luật sư và phí tổn hợp lý) và quý vị **không đòi bất cứ điều nào sau đây**:

1. Lệnh cấm vĩnh viễn (tức là một lệnh do tòa cấp sau buổi phân xử sau cùng để ra lệnh hoặc ngăn cấm thực thể chính quyền không được có hành động đang bị khiếu nại);

2. Quyết định về chủ quyền bất động sản;
3. Thi hành một lệnh theo Bộ Luật Chính Quyền; hoặc
4. Biện pháp đền bù bằng tuyên ngôn (xin tòa đưa ra tuyên ngôn thành lập các quyền và các quan hệ pháp lý khác giữa những bên liên hệ mà không ra lệnh phải thi hành), ngoại trừ được cho phép theo Bộ Luật Thể Thức Dân Sự đoạn 86.

Bộ Luật Thể Thức Dân Sự đoạn 580.

6. Thời hạn

Đạo Luật Bồi Thường Lầm Lỗi Dân Sự California quy định các thời hạn nghiêm ngặt quý vị phải theo đúng khi nộp đơn đòi một thực thể chính quyền bồi thường. Quý vị phải nộp đơn đòi bồi thường **thương tích cá nhân** (tức là, bồi thường tử vong, thương tích cá nhân, hoặc thiệt hại tài sản cá nhân) trong vòng **sáu tháng** sau ngày bị thương. Bộ Luật Chính Quyền đoạn 911.2.

Nếu quý vị không biết lý do nộp đơn đòi bồi thường vào lúc bị thương (thí dụ, trong một số trường hợp hành nghề y khoa lầm lẫn), thời hạn sáu tháng bắt đầu từ lúc quý vị biết được, hoặc lẽ ra đã phải biết được lý do. Xem thí dụ về vụ *Whitfield v. Roth* (1974) 10 C.3d 874, 112 Cal Rptr 540.

7. Nộp đơn đòi bồi thường trễ

Đôi khi đương đơn chờ quá sáu tháng mới nộp đơn đòi bồi thường thương tích cá nhân. Luật xem hai loại đơn đòi bồi thường khác nhau: loại đòi bồi thường đơn thuần nộp trễ và loại đòi bồi thường nộp trễ, nhưng kèm theo “đơn xin nộp trễ.”

Nếu quý vị không nộp đơn đòi bồi thường thương tích cá nhân trong vòng sáu tháng sau ngày quý vị bị thương, quý vị có thể bị mất cơ hội khởi kiện trừ phi quý vị viết thư cho thực thể chính quyền đó và “xin” phép nộp đơn đòi bồi thường trễ. Bộ Luật Chính Quyền đoạn 911.4(a). Trong thư, quý vị phải ghi (các) lý do quý vị đã không nộp đơn đòi bồi thường trong vòng sáu tháng kể từ ngày bị thương, và quý vị phải kèm theo đơn đòi bồi thường thực sự. Bộ Luật Chính Quyền đoạn 911.4(b). Có bốn lý do chính đáng để nộp đơn đòi bồi thường trễ:

1. Lầm lẫn, vô tình, bất ngờ hoặc bê trễ có thể biện minh được;
2. Vị thành niên (đương đơn là vị thành niên trong suốt thời hạn sáu tháng);
3. Mất khả năng thể chất hoặc tâm thần; và
4. Đương đơn đã qua đời.

(Xem Bộ Luật Chính Quyền đoạn 911.6(b))

Quý vị phải viết thư cho thực thể công trong một thời hạn hợp lý không quá một năm kể từ ngày bị thương để xin phép nộp đơn trễ. Bộ Luật Chính Quyền đoạn 911.4(b.) “Tính cách hợp lý” khi trễ nãi này được quyết định tùy theo từng trường hợp, và trong bất cứ vụ nào, chỉ cần trễ một thời gian ngắn cũng có thể bị xem là không hợp lý. **Do đó quý vị nên xin phép nộp đơn đòi bồi thường trễ càng sớm càng tốt.**

8. Sau khi nộp đơn đòi bồi thường thì sao.

Sau khi quý vị nộp đơn đòi bồi thường, hội đồng¹ phải trả lời (cho phép hoặc bác đơn đòi bồi thường toàn phần hoặc một phần) trong vòng 45 ngày. Nếu hội đồng không trả lời, đơn đòi bồi thường sẽ được xem là bị bác vào ngày thứ 45. Bộ Luật Chính Quyền các đoạn 912.6(a), 912.4(c).

9. Khởi kiện thực thể chính quyền nếu bị bác đơn đòi bồi thường

Hội đồng phải thông báo cho quý vị về hành động của họ đối với đơn đòi bồi thường (hoặc bác đơn vì không có hành động nào cả). Nếu hội đồng bác đơn toàn phần hoặc một phần, quý vị có **sáu tháng** kể từ ngày gửi thông báo để khởi đơn kiện thực thể chính quyền đó. Bộ Luật Chính Quyền các đoạn 913, 945.6(a)(1).

Nếu hội đồng không thông báo cho quý vị về hành động của họ (hoặc bất động) thì sẽ được xem là bác đơn đòi bồi thường (như đã nói trên) và quý vị có được **hai năm** kể từ ngày bị thương để khởi kiện. Bộ Luật Chính Quyền đoạn 945.6(a)(2).

Nếu quý vị không thể nộp đơn khởi kiện trong thời hạn quy định vì quý vị đang bị tù thì phải khởi kiện trong vòng **sáu tháng** sau ngày được khôi phục quyền khởi kiện (tức là được phóng thích) Bộ Luật Chính Quyền đoạn 945.6(b).

Một lần nữa, như đã giải thích ở trên, các thời hạn và thể thức khác cũng có thể được áp dụng cho trường hợp quý vị, do đó chúng tôi đề nghị quý vị nên hỏi luật sư để biết chi tiết cụ thể hơn về trường hợp quý vị.

¹ Bộ Luật Chính Quyền đoạn 900.2 định nghĩa “hội đồng” là:

- (a) Trong trường hợp thực thể công địa phương thì là cơ quan quản trị thực thể công địa phương đó và
- (b) Trong trường hợp Tiểu Bang thì là Hội Đồng Kiểm Soát Tiểu Bang